

ÞJÓNUSTURAMMI HEIMAHJÚKRUNAR HSN, FJALLABYGGÐ

Skilgreiningar

Heimahjúkrun er þjónusta sem er yfirleitt veitt í heimahúsum á vegum heilsugæslustöðva fyrir þá einstaklinga sem hennar þarfnast sbr. 12. gr. reglugerðar um heilsugæslustöðvar nr. [nr. 787/2007](#).

Notandi heimahjúkrunar telst vera sjúklingur skv. lögum um réttindi sjúklinga [nr.74/1997](#).

Forvarnir: Fræðsla, forvarnir og heilsuefling til einstaklinga og fjölskyldna þeirra.

Hjúkrun: Styrkja og viðhalda andlegu og líkamlegu heilbrigði einstaklingsins og draga úr einangrun og einkennum sjúkdóma, eins og kostur er.

Almennt um heimahjúkrun HSN í Fjallabyggð:

Heimahjúkrun, sinnir að undangengnu mati:

1. Einstaklingum sem þurfa stuðning, eru t.d. óöruggir og/eða kvíðnir, en að mestu sjálfbjarga. Fræðsla, forvarnir, heilsuefling og eftirlit með almennri líðan eru aðalmarkmið meðferðar. Ástæða beiðni er oft stuðningur, lyfjaeftirlit og/eða böðun.
2. Einstaklingum sem þarfnast sérhæfðrar hjúkrunar. Aðalmarkmið meðferðar eru sárameðferð, sérhæfð lyfjameðferð og annað sem krefst sérhæfingar í hjúkrun. Ástæða beiðni er sérhæfð hjúkrun.
3. Einstaklingum sem þarfnast viðtækrar hjúkrunar daglega eða oft á dag vegna langvinnra sjúkdóma s.s heilabilunar, geðfötlunar, líkamlegrar skerðingar eða eru deyjandi.
Stuðningur við einstaklinginn og aðstandendur ásamt skipulagi og framkvæmd þeirrar hjúkrunar sem þörf er á hverju sinni eru aðalmarkmið meðferðar. Ástæða beiðni er heildræn hjúkrunarmeðferð og/ eða líknandi meðferð vegna langvinnis sjúkdóms.

Ef nauðsynlegt er af einhverjum ástæðum að draga úr þjónustu eða hliðra til tímasetningum þjónustunnar eins og vegna veikinda, fjarveru eða óviðráðanlegra ytri orsaka eins og ófærðar, hópslysa og verkfalla, skal miða forgangs röðun við framantalið þannig að síst falli niður þjónusta hjá þeim sem eru í þriðja hópnum.

Heimahjúkrun er yfirleitt tímabundin þjónusta sem veitt er meðan þörf er á hjúkrun. Gert er ráð fyrir að þjónustan hætti þegar meðferð lýkur, heilsufarsleg vandamál hafa verið leyst eða þeim komið í viðunandi horf. Skal þá sjúklingur útskrifaður úr þjónustunni.

Heimahjúkrun felur hvorki í sér fasta viðveru eða yfirsetu né sinnir hún heimilisstörfum eða útréttingum fyrir þá sem hún þjónar.

Þjónusta heimahjúkrunar er háð fjárhagsáætlun HSN hverju sinni.

ÞJÓNUSTURAMMI

Umsóknir:

Umsókn um heimahjúkrun skal berast skriflega frá heilbrigðisstarfsmanni. Mikilvægt er að tilgreina tilefni umsóknarinnar, sjúkdómsgreiningu/ar og hjúkrunarvandamál. Notast skal við eyðublaðið TILVÍSUN í Sögu. Slíka umsókn má senda rafrænt eða í pósti til yfirhjúkrunarfræðings heimahjúkrunar. Senda þarf nýja beiðni ef óskað er eftir verulegum breytingum í hjúkrun sjúklings, t.d. eftir dvöl á sjúkrahúsi, hvort sem um var að ræða sjúkra-, bráða- eða hvíldarinnlögn. Fjallað er um umsóknir í heimahjúkrun vikulega, á fimmtudögum. Ef erindið er brýnt, eins og nýleg útskrift úr sjúkrahúsvist og þörf á heimahjúkrun í kjölfarið verður reynt að verða við því.

Upphaf og framkvæmd þjónustu

Eftir að umsókn hefur verið samþykkt af matsteymi hefur hjúkrunarfræðingur eða sjúkraliði samband við sjúkling og skipuleggur fyrstu heimsókn, metur hjúkrunarþörfina og/eða hvort þörf sé á hjálpartækjum, allt út frá einstaklingsbundnu heilsufars- og hjúkrunarmati. Slík heimsókn skal fara fram eigi síðar en 5 virkum dögum eftir að umsókn er samþykkt. Þjónusta heimahjúkrunar er veitt á dagvinnutíma, aðallega fyrripart dagsins. Frá og með 1. apríl 2016 verður boðið upp á þjónustu heimahjúkrunar fyrir hádegi um helgar og á helgidögum. Ef þörf er á þjónustunni á öðrum tímum sólarhringsins þarf að skoða það sérstaklega.

Umfang

Starfssvæði heimahjúkrunar er það sama og umdæmi Heilsugæslustöðvarinnar í Fjallabyggð, þ.e.a.s. Ólafsfjörður, Siglufjörður og Fljótin. Þeir sjúklingar sem búa afskekkt eiga sama rétt og aðrir íbúar til þjónustu en metið verður í hverju tilviki fyrir sig með hvaða hætti er mögulegt og hagstætt að veita heimahjúkrun.

Samstarf

Starfsfólk heimahjúkrunar leggur áherslu á samvinnu við starfsfólk heilsugæslu, aðrar heilbrigðisstofnanir og aðra þjónustuaðila þar sem það á við (með samþykki sjúklingsins), til að vinna að framvindu heimahjúkrunar, breytingum á meðferð og upplýsingum sem hafa áhrif á líðan.

Heimahjúkrun sinnir ekki þeim störfum sem lög um félagsþjónustu [nr.40/1991](#) VII. kafli 25.gr. kveður á um, en þar segir:

Sveitarfélag skal sjá um félagslega heimahjónustu til handa þeim sem búa í heimahúsum og geta ekki séð hjálparlaust um heimilishald og persónulega umhirðu vegna skertrar getu, fjölskylduaðstæðna, álags, veikinda, barnsburðar eða fötlunar.

Né heldur þeim störfum sem **lög um málefni fatlaðra [nr. 59/1992](#), X. kafli liðveisla 25.gr. fjalla um**, en þar segir m.a.: ***"Í sérstökum tilvikum skal veita fötluðum einstaklingum frekari liðveislu sem felur í sér margháttaða aðstoð við ýmsar athafnir daglegs lífs, enda sé hún nauðsynleg til að koma í veg fyrir dvöl á stofnun"***.

Litið er á fatlaða sem "heilbrigða einstaklinga" sem ekki þurfa sérhæfða þjónustu heimahjúkrunar fyrir en veikindi eða heilsubrestur steðjar að.

Lyf

Lyfjatiltekt og heimsending lyfja er á vegum lyfjabúða. Lyf eru ýmist send til viðkomandi sjúklings eða viðkomandi heilsugæslustöðvar. Starfsmenn heimahjúkrunar sjá um lyfjaeftirlit og lyfjagjöf hjá þeim sem þess þurfa. Æskilegt er að á heimili sjúklings sé að finna læstan lyfjaskáp þar sem geyma má lyf á milli lyfjagjafa.

Sé lyfjagjöf breytt þarf alltaf skriflega beiðni frá lækni.

Lyfjaþjónusta sem nú þegar er í föstum farvegi mun haldast óbreytt meðan á samfelldri þjónustu stendur.

Vinnuumhverfi

Í lögum [nr.46/1980](#) um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, merkir vinnustaður það umhverfi innanhúss eða utan, þar sem starfsmaður hefst við eða þarf að fara um vegna starfa sinna. Þar skal fyllsta öryggis gætt og góður aðbúnaður tryggður.

Vinna starfsmanna í heimahjúkrun fer fram á einkaheimilum og þarf skjólstæðingurinn eða umbjóðandi hans að fallast á að aðstæður séu þannig að áður nefndum atriðum sér fullnægt. Það getur þýtt að útvega þarf hjálpartæki á heimilið.

Þar sem heimili sjúklinga er jafnframt vinnustaður starfsfólks er farið fram á að ekki verði reykt á meðan þjónustan er veitt og gæludýr lokuð af, sé þess óskað.

Öryggi

Komi þær aðstæður upp inni á heimili að öryggi sjúklings eða starfsfólks er með einhverjum hætti ógnað, svo sem vegna óreglu eða ofbeldis, þarf tafarlaust að gera viðeigandi ráðstafanir. Í slíkum tilfellum getur þurft að fresta umönnun á meðan leitað er eftir þeirri ráðgjöf og aðstoð sem við á.

Trúnaður

Starfsmönnum heimahjúkrunar ber að hafa í heiðri trúnað í samskiptum við sjúklinga og gæta þagmælsku um atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu skv. 12 gr. í lögum um réttindi sjúklinga [nr. 74/1997](#)

Kvartanir vegna þjónustu

Skv. lögum um réttindi sjúklinga [nr. 74/1997](#) er sjúklingum bent á að beina athugasemdum vegna þjónustu heimahjúkrunar til framkvæmdarstjórnar HSN. Vilji sjúklingur kvarta yfir meðferð getur hann beint kvörtun sinni til landlæknis samkvæmt lögum um landlækni [nr. 41/2007](#) 12. gr.

Samþykkt af framkvæmdastjórn HSN 13.janúar 2016.